



IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ



Priekšlikumi
Zemgales plānošanas reģiona pašvaldībām
iespējamam inovatīvam publiskā pakalpojuma piedāvājumam –
elektromobiļu uzlādes punktu izveidei

Priekšlikumi izstrādāti

Eiropas sociālā fonda projekta „Zemgales reģionālās enerģētikas aģentūras kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu sagatavošanā un īstenošanā un līdzdalība inovatīva publiska pakalpojuma – elektromobiļu uzlādes infrastruktūra – izstrādē”

(Nr. 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/121/125) ietvaros.

2014.gada jūnijs

Projekta eksperts: A.Bergs,
Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība
mob. tel. 29268801
e-pasts: arnis.bergs@bimab.lv

2014



IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ



Satura rādītājs

Ievads	3
1. Elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras tirgus raksturojums	4
1.1. Politiskais uzstādījums e-mobilitātes tirgus attīstīšanai Eiropas Savienībā	4
1.2. E-mobilitāte Baltijas valstīs	5
1.3. E-mobilitāte Zemgales plānošanas reģionā	8
2. Uzlādes punkta izveides mērķi	9
2.1. Publicitāte, pieeja jauniem un jaunajiem informatīvajiem kanāliem	9
2.2. Tuvākajā apkārtnē izmantojamo elektrisko transportlīdzekļu uzlāde	10
2.3. Elektromobiļu iesaistīšana komercdarbībā	10
2.4. Elektromobiļu pārvietošanās Zemgales reģionā – Latvijā – Baltijas valstīs – Eiropas Savienībā nodrošināšana	11
3. Uzlādes punkta izveides nosacījumi	11
3.1. Elektropieslēguma iespējas	11
3.2. Citu pakalpojumu pieejamība	13
3.3. Finansēšanas avots	13
3.4. Maksa par uzlādi	14
4. Dalība uzlādes punktu vienotajā tīklā	14
Pielikums - Elektromobilitātes attīstības plāns 2014.–2016. gadam	16

Ievads

„Priekšlikumi Zemgales reģiona pašvaldībām iespējamam inovatīvam publiskā pakalpojuma piedāvājumam – elektromobiļu uzlādes punktu izveidei” (turpmāk – Priekšlikumi) sagatavoti biedrības „Zemgales reģionālās enerģētikas aģentūras” (ZREA) īstenotā Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekta „*Zemgales reģionālās enerģētikas aģentūras kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu sagatavošanā un īstenošanā un līdzdalība inovatīva publiska pakalpojuma – elektromobiļu uzlādes infrastruktūra – izstrādē*” (Nr. 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/121/125) (turpmāk – Projekts) ietvaros. Projekts ar ESF atbalstu (92,07% apmērā) īstenots sadarbībā ar Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrību (BIMAB) un Zemgales NVO atbalsta centru laika posmā no 2013.gada 1.septembra līdz 2014.gada 30.jūnijam.

Saskaņā ar Projekta specifisko mērķi – izstrādāt priekšlikumus inovatīva pakalpojuma modelim Zemgalē – elektromobiļu uzlādes infrastruktūras plānošanā, ZREA izpētes ekspertam jāsagatavo priekšlikumi Zemgales reģiona pašvaldībām lēmumu pieņemšanai:

- par elektromobiļu uzlādes infrastruktūras plānošanu to attīstības programmās un teritoriju plānojumos;
- par elektromobiļu izmantošanas lomu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā;
- par elektromobiļu izmantošanas praktiskiem un ekonomiskiem apsvērumiem pašvaldībās;
- par iespējamo finansējuma piesaisti elektromobilitātes attīstībai.

Minētais Projekta specifiskais mērķis ir izpildīts soli pa solim, īstenojot attiecīgās Projekta aktivitātes, sagatavojot un izplatot pašvaldībām, uzņēmējiem un iedzīvotājiem sekojošu informāciju un pētījumus:

- „Sākotnējā informācija par bateriju ātrgaitas elektromobiļiem” (25.10.2013.)¹;
- „Informatīvs materiāls par Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību autotransporta parku un tā izmantošanas pētījuma rezultātiem” – Starpziņojums par pētījuma rezultātiem (14.12.2013.)²;
- „Informatīvs materiāls par Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību autotransporta parku un tā izmantošanas pētījuma rezultātiem” – Gala ziņojums (28.02.2014.)³;
- „Informatīvs materiāls par Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību aptaujas par lēmumiem un nodomiem attiecībā uz elektromobiļu iegādi un uzlādes staciju uzstādīšanu rezultātiem” (30.05.2014.)⁴;

¹ <http://www.zrea.lv/upload/attach/Sakotneja%20info%20par%20BEM%2025102013.pdf>

² Izplatīts tikai Zemgales reģiona pašvaldībām

³ <http://www.zrea.lv/upload/attach/12%20Gala%20zinojums.pdf>

⁴ http://www.zrea.lv/lv/projekti/zrea_kapacitates_stiprinasana_ieteikumu_izstrade_elektromobili_un_to_uzlade_1749/par_zemgales_reģiona_pasvaldibu_planiem_attieciba_uz_elektromobilitates_jomas_attistisanu_2082/

- atskaites par labās prakses pieredzes pārņemšanu elektromobiļu uzlādes punktu infrastruktūras plānošanā un izveidošanā, elektromobiļu pielietojumā Igaunijā⁵ un Lietuvā⁶, kas ietver arī šo valstu pašvaldību pieredzi un aktivitātes.

Priekšlikumos ir ietverta informācija no iepriekš minētajiem materiāliem, kā arī vēlāk iegūtā un apkopotā informācija.

Projekta īstenošanas periodā ZREA un BIMAB aktīvi un regulāri iesaistījās Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību un komersantu informēšanas un izglītošanas kampaņā par elektromobiļiem un to uzlādes iespējām, un pieejamo atbalstu, īpaši, attiecībā uz Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansētā projektu konkursa „Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai” (turpmāk – Konkurss) nosacījumiem (Konkurss bija izsludināts 2014.gada martā, ar projektu pieteikumu iesniegšanas termiņu 08.04.2014.), kā rezultātā vairāki Zemgales reģiona komersanti un pašvaldības pieņēma lēmumu piedalīties šajā konkursā.

Priekšlikumu mērķauditorija ir pašvaldības un attiecīgajās teritorijās strādājošie komersanti.

1. Elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras tirgus raksturojums

1.1. Politiskais uzstādījums e-mobilitātes tirgus attīstīšanai Eiropas Savienībā

Politisko uzstādījumu elektrisko transportlīdzekļu attīstīšanai nosaka šādi apsvērumi:

- samazināt cilvēku darbības ietekmi uz klimata pārmaiņām;
- samazināt vides piesārņojumu – ķīmisko un trokšņa;
- fosilo energoresursu deficīts un svārstīgas izmaksas;
- nodrošināt konkurētspēju tehnoloģiju jomā.

Vieglo automobiļu segmentā e-mobilitātes plāni tiek balstīti uz šādiem elektromobiļiem:

- PHEV (elektriskie hibrīda transportlīdzekļi, kam vilci nodrošina iekšdedzes motors un elektromotors vai tikai elektromotors, kam nepieciešamo elektroenerģiju uzkrāj baterijā jeb akumulatorā, elektroenerģiju iegūstot arī no ārējā elektroenerģijas avota (*Plug-in Hybrid Electric Vehicles* jeb PHEV)), kas tikai ar baterijā uzkrāto elektroenerģiju var nobraukt ap 50km;

⁵http://www.zrea.lv/lv/projekti/zrea_kapacitates_stiprinasana_ieteikumu_izstrade_elektromobili_un_to_uzlade_1749/igaunijas_labas_prakses_un_pieredzes_parnemsana_elektromobilu_uzlades_punktu_infrastruktur_planosana_un_izveidosana_ka_ari_elektromobilu_pielietojuma_tartu_2014.gada_9.-11.aprili_2034/

⁶http://www.zrea.lv/lv/projekti/zrea_kapacitates_stiprinasana_ieteikumu_izstrade_elektromobili_un_to_uzlade_1749/lietuvas_labas_prakses_un_pieredzes_parnemsana_transporta_politikas_attistibas_un_e-mobilitates_attistibas_veicinasana_-_elektromobilu_izmantosana_uzlades_punktu_infrastruktur_planosana_un_izveide_lietuva_2014.gada_21.-23.maijs_2071/

- BEV (bateriju elektriskie transportlīdzekļi (*Battery Electric Vehicle* jeb BEV)), kam vilci nodrošina tikai elektromotors, un elektroenerģiju uzkrāj baterijā, un elektroenerģiju iegūst tikai no ārējā elektroenerģijas avota), kam nobraukums starp pilnā uzlādes reizēm (turpmāk – Autonomija) ir ap 200km⁷.

Pēc autora domām, BEV Autonomijas sliekšņa – 200km – izvēles pamatojums ir šāds:

- pases datu 200km Autonomija un attiecīgā ap 100km praktiskā Autonomija pietiekama, saskaņā ar daudzu pētījumu rezultātiem, lielākai daļai pasažieru un kravas pārvadājumiem ar vieglajiem automobiļiem;
- attiecīgās kapacitātes – no 16kWh līdz 24kWh – akumulatoru nakts laikā var pilnībā uzlādēt jebkurā elektroenerģijas pieslēguma vietā: pietiekams vienas fāzes 230V pieslēgums, maksimāli patērējamā strāva tikai 10A;
- lai dienas nobraukumu palielinātu virs praktiskās Autonomijas, ekonomiski izdevīgāk ir izmantot publiski pieejamos uzlādes punktus, nevis palielināt BEV akumulatoru kapacitāti.

Eiropas Savienības mērķis ir panākt, lai dalībvalstīs jau līdz 2020.gadam būtu 4 miljoni BEV un 8 miljoni to uzlādes stacijas⁸. Uzlādes infrastruktūras attīstību līdz 2020.gadam noteiks Eiropas Parlamenta un Padomes alternatīvo degvielu infrastruktūras direktīva (*DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the deployment of alternative fuels infrastructure*) – direktīvas projekts publicēts 2013.gada janvārī, pirmajā lasījumā tā pieņemta 2014.gada aprīlī.

1.2. E-mobilitāte Baltijas valstīs

E-mobilitāte Igaunijā:

- centralizēti izveidots valsts uzlādes punktu tīkls kopš 2012.gada, kad uzsākta „Elektromobilitātes programma” (ELMO), pateicoties kam, esošās pieejamās publiskās uzlādes stacijas ir pamats elektromobiļu izmantošanai gan uzņēmējdarbībā, gan pašvaldību un valsts iestādēs un struktūrās, gan privātajām vajadzībām;
- piedāvātais līdzstrāvas jeb ātrās uzlādes standarts ir tikai viens – CHAdeMO, tāpēc ir neiespējami uzlādēt, piemēram, Volkswagen elektromobiļus, taču valstī tiek plānota uzlādes tīkla paplašināšana ar Combo 2 uzlādes stacijām;
- elektromobiļu skaits tuvojas 1000, ko veicina ELMO ietvaros pieejamais grants 18 000 EUR apmērā viena elektromobiļa iegādei gan privātpersonām, gan komersantiem;
- tiek piedāvāti jauni pakalpojumi:

⁷ *European Roadmap Electrification of Road Transport, 2nd Edition*

⁸ *COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document Proposal for a Directive on the deployment of alternative fuels infrastructure SWD (2013) 6 final*

- elektrisko taksometru pakalpojums Tartu kopš 2012.gada, ko nodrošina ar 16 elektromobiļiem Nissan Leaf; šogad analogisku pakalpojumu plānots attīstīt Pērnavā;
- elektromobiļu īstermiņa nomas pakalpojums Tallinā un Tartu: 16 Nissan Leaf un 8 Mitsubishi iMiEV.

E-mobilitāte Lietuvā:

- līdz 2014.gada maijam ir reģistrēti 16 elektromobiļi;
- uzlādes punkti (16/32A): Kauņā – 4, Viļņā – 5 (arī pie Transporta ministrijas ēkas);
- kopš 2013.gada ieviestas un jau tiek pielietotas, piem., Klaipēdā, trīs ceļa zīmes – norāde uz uzlādes vietu un elektromobiļiem (1.attēls);

1.attēls. Elektromobiļu ceļa zīmes Lietuvā



- pašvaldības, piemēram, Klaipēdas, Neringas un Šauļu, piedāvā bezmaksas stāvvietas elektromobiļu lietotājiem;
- tiek plānota nacionālās uzlādes infrastruktūras izveide ar 2015.gadu.

E-mobilitāte Latvijā:

- reģistrēti ap 20 elektromobiļi;
- Jelgavā, Jelgavas novadā, Jūrmalā un 8 vietās Rīgā, izveidoti publiski pieejami 45 uzlādes (mazjaudas, no parastās rozetes) punkti elektromobiļu, elektrisko velosipēdu un citu mazsvara elektrisko transportlīdzekļu uzlādei;
- saskaņā ar Konkursā apstiprināto iesniegumu sarakstu⁹:
 - līdz 2014.gada beigām tiks reģistrēti vēl ap 200 elektromobiļi;
 - līdz 2014.gada beigām tiks uzstādītas ap 47 publiskās uzlādes stacijas – maiņstrāvas vai līdzstrāvas, ar jaudu virs 20kW, ar iespēju savienot vienotā tīklā;

Konkursa iesniegumu iesniegšanas posms noslēdzās ļoti rezultatīvi: iesniegti 125 iesniegumi par elektromobiļiem un 35 iesniegumi par uzlādes stacijām, un kopējais pieprasītais KPFI finansējums ir 4 421 318 EUR. Minētie rezultāti parāda Latvijas Republikas sabiedriskā un privātā sektora ieinteresētības par BEV un to uzlādes

⁹

http://www.varam.gov.lv/in_site/tools/download.php?file=files/text/KPFI/elektromobili/Emobilu_konkursa_rezultati_majas_lapai.xlsx

infrastruktūras iegādi augsto līmeni. Konkursa sākotnējie rezultāti nav pilnīgi, jo iesniegumus bija jāsaņem īpaši īsā laikā, rezultātā daudzi interesenti, pēc autora rīcībā esošās informācijas, nepaguva pieteikties.

- elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras turpmāko attīstību valsts līmenī apraksta „Elektromobilitātes attīstības plāns 2014.–2016.gadam”¹⁰ (turpmāk – E-mobilitātes plāns).

E-mobilitātes plāna mērķis ir mazināt Latvijas transporta sistēmas atkarību no naftas, uzlabojot tās efektivitāti, nodrošinot mobilitāti, un veicinot inovatīvu tehnoloģiju radīšanu un izmantošanu Latvijas transporta nozarē.

E-mobilitātes plāna sasniedzamie galvenie rezultāti:

- Latvijas uzņēmumu konkurētspējas palielināšana jaunas industrijas radīšanai;
- Latvijas energoneatkarības palielināšana;
- piesārņojuma un siltumnīcefektu izraisošo gāzu samazināšana.

E-mobilitātes plānā ir paredzēts Latvijas Republikas teritorijā izveidot divu līmeņu uzlādes infrastruktūru:

- nacionālā līmeņa infrastruktūru, ko paredzēts īstenot par ERAF piesaistītajiem līdzekļiem. Nacionālo infrastruktūru paredzēts būvēt uz TEN-T (galvenie valsts autoceļi, kas iekļauti Eiropas Transporta tīklā (*Trans-European Transport Network*)) ceļiem un Latvijas apdzīvotajās vietās, kur iedzīvotāju skaits pārsniedz 5000 iedzīvotājus;
- vietējā līmeņa infrastruktūru, kuras izveidei paredzētas sadarbības programmas ar pašvaldībām uzlādes punktu izvietojumam ielas malās, pašvaldībām piederošās stāvvietās un pie publiskajām ēkām, kā arī sadarbības programmas ar uzņēmējiem infrastruktūras izveidei pie veikaliem, restorāniem u.c.

Plāna izpildei paredzēti 29.99 milj. euro, no kuriem valsts budžeta līdzekļi ir 5.7 milj. euro. Plāna izpildi attiecībā uz uzlādes infrastruktūras izveidi Latvijas Republikas teritorijā lielā mērā noteiks Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu apstiprinātā redakcija.

Plāna aktivitātē „2.4. Atbalsts pašvaldībām elektromobilitātes ieviešanas plānu izstrādei, būvniecības saistošo noteikumu izstrādei un elektromobilitātes iekļaušanai pašvaldību attīstības dokumentos” paredzēts sniegt atbalstu Latvijas pašvaldībām elektromobilitāti atbalstāmo pasākumu ieviešanai pašvaldību saistošajos dokumentos. Aktivitāte ir paredzēta, lai stimulētu pašvaldības izveidot vietējos uzlādes infrastruktūras punktus savas pašvaldības robežās. Aktivitātes ietvaros paredzēts izstrādāt un iekļaut pašvaldību saistošajos teritoriālās attīstības dokumentos un saistošajos noteikumos uzlādes

¹⁰ „Elektromobilitātes attīstības plāns 2014.–2016.gadam” apstiprināts ar Ministru kabineta 2014. gada 26. marta rīkojumu Nr.129

infrastruktūru, kas atbilstu alternatīvo degvielu infrastruktūras direktīvā norādītajām prasībām.

1.3.E-mobilitāte Zemgales plānošanas reģionā

Projekta ietvaros 2013.gada oktobrī tika uzsākta Zemgales reģiona pašvaldības iestāžu un pašvaldības uzņēmumu aptauja (1.anketēšana), ar mērķi novērtēt iespējas Zemgales reģiona pašvaldību iestādēs un pašvaldības uzņēmumos izmantojamās vieglos – M1¹¹, N1¹² kategorijas – automobiļus aizstāt ar BEV. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem, 21 respondenta, kas pārstāv Zemgales plānošanas reģiona 18 administratīvās teritorijas (reģionā kopā – 22), vieglie pasažieru un kravas, fosilās degvielas, automobiļi:

- ar maksimālo nobraukumu dienā līdz 100km sastāda 25% (72 automobiļi);
- ar maksimālo nobraukumu dienā 100-200km sastāda 70% (204 automobiļi).

Tādējādi, ņemot vērā dienas nobraukuma kritēriju, ar BEV var aizstāt līdz 95% no automobiļiem, un lielu daļu no BEV var ekspluatēt bez pieejas līdzstrāvas uzlādes stacijām.

„Informatīvajā materiālā par Zemgales plānošanas reģiona pašvaldību autotransporta parku un tā izmantošanas pētījuma rezultātiem” aprēķinātais 1.anketēšanas respondentu automobiļu radītais CO₂ izmešu apjoms ir 1'694 t CO₂ gadā, kas ir ar dokumentā „Zemgales reģiona rīcības plāns enerģētikā 2012 –2020” aprēķināto, Zemgalē līdz 2020.gadam samazināmo, CO₂ izmešu daudzumu – „vismaz par 57'557 tonnām” – salīdzināms lielums.

Aptaujā 86% no respondentiem pauda nostāju, ka, pie noteikta valsts atbalsta, organizācijā ir iespējams izmantot BEV, un septiņas pašvaldības paredz teritoriju attīstības plānos iekļaut elektromobiļu uzlādes infrastruktūras izveidi.

Zemgales reģiona pašvaldību dalību Konkursā, ko zināmā mērā var uzskatīt arī par ZREA aktivitāšu rezultātu, veicinot minēto pašvaldību informētību par elektromobiļiem un to uzlādes punktu izveides iespējām, raksturo šādi rādītāji:

- iesniegti iesniegumi par 2 BEV iegādi Bauskas novada domei, 1 – Aizkraukles novada pašvaldībai, 2 – Kokneses novada domei, 4 – Jelgavas pilsētas domei, 1 – Pļaviņu novada domei;
- vairākas pašvaldības izskatīja jautājumu par uzlādes staciju izveidi Konkursa ietvaros, piem., Jelgavas pilsētas un Pļaviņu novada pašvaldība, tomēr nepieņēma lēmumu par dalību konkursā;
- Bauskas novada pašvaldība iesniedza Konkursam iesniegumu par 1 uzlādes stacijas uzstādīšanu.

¹¹ Viegļie pasažieru transporta līdzekļi

¹² Viegļie kravas, piem., *Renault Kangoo*, *Citroen Berlingo*, *Peugeot Partner*, transporta līdzekļi.

Lēmuma par dalību Konkursā izstrādē Zemgales reģiona pašvaldības pamatojās arī uz Projekta sniegto aktuālo informāciju par E-mobilitātes plāna sagatavošanas gaitu un apstiprināšanu: vairākas pašvaldības, piem., Pļaviņu, Bauskas¹³, nolēma nepiedalīties Konkursā par uzlādes stacijas uzstādīšanu, pamatojoties arī uz informāciju par E-mobilitātes plānu.

Lai iegūtu esošai situācijai atbilstošu informāciju, sakarā ar Konkursa izsludināšanu un noslēgšanos Projekta aktivitāšu īstenošanas laikā, ZREA veica atkārtotu Zemgales reģiona pašvaldību aptauju (2.anketēšana) 2014.gada aprīlī par to pieņemtajiem lēmumiem un rīcību attiecībā uz BEV iegādi un uzlādes staciju uzstādīšanu. Uz anketēšanas brīdi aktuāls bija arī jautājums par Konkursā atlikušā, e-mobilitātei iezīmētā, finansējuma, ap 600 000 EUR, izlietojumu, piem., Konkursa 2.kārtas ietvaros.

Tā kā E-mobilitātes plānā ir izcelta pašvaldību nozīmīgā loma attiecīgo rīcības virzienu (skat. Pielikumā) realizācijā, 2.anketēšanā tika iekļauti jautājumi arī par pašvaldību līdzdalību minēto rīcības virzienu realizācijā.

2.anketēšanas rezultāti liecina par lielu interesi attiecībā uz e-mobilitāti, arī pēc Konkursa iesniegumu iesniegšanas beigu termiņa:

- 50% no respondentiem izteica ieinteresētību dalībai analogiskā projektu konkursā par elektromobiļiem;
- 36% no respondentiem izteica ieinteresētību dalībai analogiskā projektu konkursā par uzlādes stacijām.

Augsta līmeņa ieinteresētību aptaujas respondenti izteica par līdzdalību E-mobilitātes plāna rīcības virzienu realizācijā:

- 1.Inovācijas, pētījumi, attīstība – 29%;
- 2.Administratīvās kapacitātes stiprināšana un informatīvie pasākumi¹³ – 71%;
- 3.Elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras izveide¹³ – 71%;
- 4.Elektrotransportlīdzekļu iegādes stimulēšana¹³ – 71%.

2.Uzlādes punkta izveides mērķi

2.1.Publicitāte, pieeja jauniem un jaunajiem informatīvajiem kanāliem

Uzlādes punkta, kā inovatīva pakalpojuma, atklāšanai ir labas publicitātes iespējas, jo elektriskie akumulatoru transportlīdzekļi un to uzlādes punkti Latvijā joprojām ir retums, tāpēc saistītie pasākumi ir interesanti sabiedrībai un medijiem. Minēto apliecina šādas Projekta ietvaros īstenotās aktivitātes:

¹³ <http://www.bauska.lv/lv/jaunumi/deputati-arkartas-sede-lemj-par-uzlades-stacijas-izveides-lietderibu-444>

- izveidots plašs pašvaldību, komersantu un nevalstisko organizāciju pārstāvju sadarbības tīkls elektromobiļu uzlādes vietu izveidei;
- sadarbības tīkla ietvaros, ar ZREA un BIMAB informatīvu atbalstu, atklātas par īpašnieku līdzekļiem izveidotās elektrisko transporta līdzekļu uzlādes vietas, kas apvienotas ar tūrisma, izklaides un ēdināšanas pakalpojuma piedāvājumu:
 - Jelgavas novadā pie kafejnīcas „Zemnieka cienasts”, SIA „Viesu Līči” (18.03.2014.);
 - Jelgavā pie viesnīcas „Zemgale”, Skautu ielā 2, SIA "Sporta komplekss "Zemgale V"" (17.06.2014.).

Informācija par uzlādes vietas pamatpakalpojuma, piem., viesnīca, viesu nams, restorāns, kafejnīca, ievietojama jaunos informatīvajos resursos – uzlādes punktu kartēs un BEV borta navigācijas ierīcēs.

Latvijā informāciju par elektromobiļu, kā arī citu elektrisko transportlīdzekļu, piem., elektrisko velosipēdu, uzlādes punktiem apkopo biedrība BIMAB:

- kopš 2011.gada, sadarbības līguma ietvaros, informāciju sniedz AS „Latvenergo”¹⁴, ievietošanai uzlādes punktu interneta kartē latviešu un angļu valodā¹⁵;
- kopš 2013.gada, līguma ietvaros, informāciju sniedz TomTom Global Content B.V., tālākai ievietošanai dažādos navigācijas resursos, t.sk., elektromobiļu borta navigācijas ierīcēs;
- kopš 2014.gada, Projekta īstenošanas rezultātā, informāciju sniedz ZREA, ievietošanai Zemgales uzlādes punktu interneta kartē¹⁶.

2.2. Tuvākajā apkārtņē izmantojamo elektrisko transportlīdzekļu uzlāde

Kā viena no uzlādes punkta pakalpojuma mērķa grupām ir BEV, PHEV un citu elektrisko transportlīdzekļu lietotāji, kas transportlīdzekli pastāvīgi lieto tuvākajā apkārtņē. Minētajiem lietotājiem publiski pieejamā uzlādes punkta pieejamība ir nozīmīga, lai palielinātu dienas nobraukumu, un uzlādes laikā vienlaicīgi saņemtu kādu citu ikdienas pakalpojumu, piem., ēdināšana, tirdzniecība. Minētajiem BEV lietotājiem pievilcīgi ir uzlādes punkti, sākot ar maiņstrāvas 2,1kW pieslēgumu sadzīves kontaktligzdai.

2.3. Elektromobiļu iesaistīšana komercdarbībā

Uzlādes punktu aprīkojot ar līdzstrāvas jeb ātrās uzlādes iekārtu, attiecīgajā teritorijā kļūst iespējama BEV intensīva izmantošana tradicionālo pakalpojumu – kravu un pasažieru pārvadājumi – sniegšanā. Publiski pieejama līdzstrāvas uzlādes iekārta dod iespēju attīstīt jaunus pakalpojumus, piem., BEV taksometri, BEV noma.

¹⁴ www.bimab.lv/darbiba-2011.php

¹⁵ www.e-transport.org

¹⁶ www.zrea.lv/lv

2.4. Elektromobiļu pārvietošanās Zemgales reģionā – Latvijā – Baltijas valstīs – Eiropas Savienībā nodrošināšana

Zemgales reģiona īpašais ģeogrāfiskais novietojums nosaka reģiona būtisko nozīmi Latvijas un Baltijas valstu transporta sistēmā¹⁷, t.sk., pārvietojoties ar BEV. Līdzstrāvas uzlādes stacijas un maiņstrāvas pieslēgumus ieteicams uzstādīt Bauskā, Jelgavā, Aizkrauklē, Koknesē un Jēkabpilī, pamatojoties uz sekojošiem apsvērumiem:

- izveidojas nepārtraukts BEV maršruts (turpmāk – Maršruts): Paņeveži (Lietuva), Šauļi (Lietuva) – Rīga – Daugavpils, Rēzekne;
- potenciālā uzlādes infrastruktūras tīkla sasaiste ar Rīgā jau izveidoto uzlādes infrastruktūru, kā arī rēķināšanās ar to, ka Konkursa projektu realizācijas gaitā Rīgā tiks uzstādītas publiski pieejamas līdzstrāvas uzlādes iekārtas (stacijas);
- attālums starp uzlādes vietām Maršrutā, kā arī attālums līdz citām, Maršrutā tieši neiekļautajām, Zemgales pašvaldībām nepārsniedz BEV praktiskās autonomijas lielumu – 100km;
- attiecīgās pašvaldības 1.anketēšanas ietvaros izteica ieinteresētību par uzlādes punkta izveidi;
- sasaiste ar TEN-T ceļu tīklu.

3. Uzlādes punkta izveides nosacījumi

3.1. Elektropieslēguma iespējas

Atkarībā no tehniski pieejamās un ekonomiski pamatotās elektroenerģijas pieslēguma jaudas izvēles, elektromobiļa uzlādi var veikt izmantojot šādus pieslēgumus:

- 1) maiņstrāvas pieslēgums elektromobilī – BEV un PHEV – uzstādītā lādētāja darbināšanai:
 - vienas fāzes 230V pieslēgums, izmantojot sadzīves kontaktligzdas pieslēgumu (2.attēls);

2.attēls. Sadzīves kontaktligzda



¹⁷ www.zemgale.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=1282&Itemid=29

Maksimālā, elektromobilī uzstādītā lādētāja ierobežotā, strāva: 10A (2,1kW).

Speciālais pieslēguma kabelis savienojumam ar sadzīves kontaktligzdu ietilpst elektromobiļa komplektā.

Pilnās (0-100%) uzlādes laiks 16 kWh akumulatoram ir 8h, 24kWh akumulatoram – 12h, tādējādi nodrošinot elektromobiļa uzlādi nakts laikā.

Izmantojams gadījumos, kad nav pieejami drošāki un jaudīgāki pieslēgumi.

- speciālā pieslēguma iekārta (3.attēls).

Speciālā pieslēguma iekārta var būt iekļauta elektromobiļa komplektā vai nopērkama atsevišķi. Iekārtu uzstāda kvalificēts elektriķis, pārbaudot un, pēc vajadzības, pārkārtojot esošo elektroierīču sadalījumu pa fāzēm.

3.attēls. Speciālā pieslēguma iekārta



Maksimālā, lādētāja vai pieslēguma ierobežotā, strāva: 16A/32A (3,3kW/6,7kW).

Iekārta nodrošina elektromobilī esošā lādētāja maksimālās patērējamās strāvas automātisku ierobežošanu atbilstoši elektroenerģijas pieslēguma jaudai.

Pilnās (0-100%) uzlādes laiks 24kWh akumulatoram: 8h/4h.

Iekārta piemērota uzlādei ilgstošas stāvēšanas laikā, kā arī starp dienas braucieniem, lai ziemas apstākļos dienas nobraukumu pagarinātu līdz 150km.

2) ārpus elektromobiļa esošs lādētājs – līdzstrāvas jeb ātrās uzlādes iekārta (4.attēls).

4.attēls. Līdzstrāvas jeb ātrās uzlādes iekārta



Līdzstrāvas jeb ātrās uzlādes iekārta no 30% līdz 80% akumulatora uzpildes līmenim uzlādē:

- ar 20kW iekārtu – 30 minūšu laikā;
- ar 50kW iekārtu – 15 minūšu laikā.

Nepieciešamā elektroenerģijas pieslēguma jauda: 20-50kW.

Nodrošina uzlādi starp dienas braucieniem, lai dienas nobraukumu ziemas apstākļos pagarinātu līdz 200km un vairāk.

3.2.Citu pakalpojumu pieejamība

Tā kā elektromobiļa uzlāde prasa zināmu laiku, līdzīgi kā degvielas uzpildes pakalpojumam, ir ieteicams uzlādes vietas tuvumā nodrošināt citus pakalpojumus, piem., ēdināšana, izklaide, nakšņošana, tūrisma objekts. Uzlādes un blakus esošie pakalpojumi kopumā paaugstina patērētāju interesi par visiem pakalpojumiem, kā arī konkrēto ģeogrāfisko vietu.

3.3.Finansēšanas avots

Latvijā esošie uzlādes punkti ir izveidoti, izmantojot komersantu līdzekļus, kas ir bijis iespējams, jo ir uzstādītas tikai publiski pieejamas sadzīves kontaktligzdas bez autorizācijas un automatizētas norēķinu sistēmas. Lai izveidotu uzlādes punktus ar jaudīgiem pieslēgumiem, kā arī autorizācijas un norēķinu sistēmu, ir nepieciešams valsts atbalsts. Valsts atbalsts ir nepieciešams arī individuālo uzlādes punktu izbūvei. Uzlādes punktu izveides turpmāko atbalstu apraksta E-mobilitātes plāna rīcības virziens „3. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras izveide“ (skat. Pielikumā), kas ietver, piemēram, šādus pasākumus:

- Individuālo uzlādes punktu izbūve iegādājoties elektrotransportlīdzekli – 426 tūkstoši EUR, valsts budžets; 142 tūkstoši EUR privātais līdzfinansējums, ar mērķi izveidot 730 individuālos uzlādes punktus (speciālā pieslēguma iekārta);
- Nacionālā elektrisko transportlīdzekļu uzlādes tīkla izveide – 6,0 miljoni EUR ES fondi (ERAF 2014 - 2020); 1,04 miljoni EUR valsts budžets, ar mērķi izveidot 235 uzlādes punktus visā Latvijā.

Plānā atzīta pašvaldību nozīmīgā loma, saistot uzlādes infrastruktūras izveidi ar pašvaldību plāniem un noteiktajām prioritātēm. Noteiktas uzlādes infrastruktūras daļas izveidei Plānā paredzēts arī pašvaldību līdzfinansējums.

Pašvaldību turpmākai sekmīgai iesaistei uzlādes infrastruktūras izveidē ir nepieciešams izvērtēt uzlādes infrastruktūras izveides un ekspluatācijas tiesisko regulējumu attiecībā uz pašvaldībām: kā parādīja Konkursa iesniegumu izstrādes gaitā saņemtās nekonkrētās atbildes uz jautājumiem¹⁸, kā arī, publiski pieejamie, piem., Bauskas¹⁹, Liepājas²⁰ un Tukuma²¹, pašvaldību iesniegumu par uzlādes stacijām

¹⁸ http://www.lvif.gov.lv/?object_id=33205

¹⁹ <http://www.bauska.lv/lv/jaunumi/deputati-arkartas-sede-lemj-par-uzlades-stacijas-izveides-lietderibu-444>

vērtēšanas rezultāti, pašvaldībām netika sniegta atbilstošas rekomendācijas Konkursa iesniegumu izstrādei, lai pieteiktie projekti kvalificētos Konkursa noteikumos paredzētajam 85% atbalstam.

3.4. Maksa par uzlādi

Maksas par uzlādi veida izvēli nosaka nepieciešamo investīciju un apgrozījuma samērs. Sakarā ar BEV un PHEVniecīgo skaitu, kā arī uzlādes pieslēgumu nelielo jaudu, Latvijā izveidoto uzlādes punktu īpašnieki šo pakalpojumu šobrīd pārsvarā piedāvā bez maksas. Līdz ar elektromobiļu skaita pieaugumu, kā arī jaudīgu uzlādes maiņstrāvas pieslēgumu un līdzstrāvas uzlādes staciju skaita pieaugumu, uzlādes punktu īpašnieki biežāk noteiks maksu par pakalpojumu.

Uzlādes pakalpojuma apmaksas veidi:

- bez maksas;

Kamēr elektromobiļu skaits ir neliels, pašvaldību uzņēmumi un komersanti attiecīgās izmaksas var attiecināt uz, piem., mārketinga izmaksām vai iekalkulēt uzlādes vietas pamatpakalpojuma – ēdināšana, izklaide, nakšņošana, tūrisms, u.c. – cenā;

- maksas – proporcionāli stundām, reizēm;

Par pamatu aprēķiniem izmantojot zināmās BEV lādētāju jaudas, uzlādes pakalpojuma cenu var izteikt proporcionāli pakalpojuma sniegšanas ilgumam, piem., stundas, vai reizes.

- maksas – proporcionāli izlietotajai elektroenerģijai.

Ja uzlādes punkts ir aprīkots ar elektroenerģijas uzskaites ierīci, maksu iespējams noteikt proporcionāli patērētajai elektroenerģijai.

4. Daļība uzlādes punktu vienotajā tīklā

Uzlādes punkta iekļaušana vienotajā – Latvijas, starpvalstu – tīklā dos iespēju paaugstināt pakalpojuma sniedzēja publicitāti, tā sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, kā arī iesaistītajām pusēm atvieglo norēķinu veikšanu. Uzlādes punktu iekļaušana vienotajā tīklā priekšnosacījumi ir šādi:

- atbilstoša iekārta uzlādes punktā;
- izveidots vienots uzlādes pakalpojuma tīkls.

²⁰ <http://www.irliiepaja.lv/lv/raksti/dome/uzlades-stacijas-nepirks-no-elektromobiliem-neatsakas/>

²¹ <http://www.tukums.lv/lv/aktualas-zinas-slepts-menu/3621-Tiks-ieg%C4%81d%C4%81ti-2-jauni-elektromobi%C4%BCi>

Nacionālā elektrisko transportlīdzekļu uzlādes tīkla izveide un tīkla vadības operatoru centra programmatūras izstrāde ir paredzēta E-mobilitātes plānā, savukārt vienotā tīkla sekmīgai darbībai ir nepieciešams, papildus, šāds centralizētais nodrošinājums:

- informatīvais – uzlādes punktu datu apkopošana un aktualizēšana ar mērķi ievietot un uzturēt interneta informatīvajās sistēmās un elektromobiļu borta datoros (kopš 2011.gada veic biedrība BIMAB);
- norēķinu risinājumi – kredītkartes, RFID, mobilie;
- starpvalstu – tīkla savienošana ar Igauniju un Lietuvu.

Pielikums

Elektromobilitātes attīstības plāna 2014.-2016.gadam nodaļa
8.4.Elektromobilitātes atbalsta politikas ieviešanas rīcības plāns

Pielikums - Elektromobilitātes attīstības plāns 2014.–2016. gadam

8.4. Elektromobilitātes atbalsta politikas ieviešanas rīcības plāns (paredzētie pasākumi)

Sasaiste ar pamatnostādņu noteiktajiem politikas mērķiem, rīcības virzieniem vai uzdevumiem (ja plāns izstrādāts pamatnostādņu ieviešanai)	Konkurētspējīga, ilgtspējīga, komodāla transporta sistēma, kas nodrošina augstas kvalitātes mobilitāti, efektīvi izmantojot resursus, t.sk. ES fondus
Plānā noteiktais mērķis	Mazināt Latvijas transporta sistēmas atkarību no naftas, uzlabojot tās efektivitāti, nodrošinot mobilitāti, un veicinot inovatīvu tehnoloģiju radīšanu un izmantošanu Latvijas transporta nozarē

RĪCĪBAS VIRZIENS MĒRĶA SASNIEGŠANAI	1. INOVĀCIJS, PĒTĪJUMI, ATTĪSTĪBA			
Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti ²²
1. pasākums: Atbalsts rūpniecisko pētījumu veikšanai un jaunu produktu izstrādei programmas „Kompetences centri” ietvaros	2015./2016.	Ekonomikas ministrija (EM)	Veikti rūpnieciskie pētījumi, kā arī izstrādāti jauni produkti elektromobilitātes jomā ²³	77,22 miljoni EUR ²⁴ , ES fondi (ERAF, 2014-2020)
2. pasākums: Atbalsts ārējo tirgu apgūšanai (dalība starptautiskās izstādēs ārvalstīs, dalība LIAA organizētajās tirdzniecības misijās un kontaktbiržās arvalstīs u.c. ārējā mārketinga aktivitātes)	2015./2016.	EM	Nodrošināta dalība starptautiskās izstādēs, LIAA tirdzniecības misijās un kontaktbiržās ārvalstīs, t.sk. īstenotas citas ārējā mārketinga aktivitātes ²⁵ .	19 miljoni EUR ²⁶ , ES fondi (ERAF, 2014-2020)
3. Pasākums: Atbalsts ETL ²⁷ apkalpojošo speciālistu izglītības programmas izveidei	Atkarībā no mācību iestādes mācību programmu kursa	Automobiļu novirziena mācību iestādes	Izstrādāts mācību kurss „Elektrotransportlīdzekļu uzbūve un ekspluatācija”	Nav nepieciešams

²² Plānotajiem pasākumiem norādītais finansējums ir indikatīvs

²³ Programmā tiek rīkots atklāts projektu konkurss, kas negarantē granta piešķiršanu kompetences centra izveidei elektromobilitātes jomā.

²⁴ Kopējais aktivitātē plānotais publiskais finansējums. Uz pasākumiem elektromobilitātes jomā var attiekties tikai daļa no norādītā finansējuma.

²⁵ Programmā tiek rīkots atklāts projektu konkurss, kas negarantē granta piešķiršanu ārējo tirgu apgūšanai – ārējā mārketinga aktivitātēm elektromobilitātes jomā.

²⁶ Kopējais aktivitātē plānotais publiskais finansējums. Uz pasākumiem elektromobilitātes jomā var attiekties tikai daļa no norādītā finansējuma.

²⁷ Elektriskie transporta līdzekļi

RĪCĪBAS VIRZIENS MĒRĶA SASNIEGŠANAI	2. ADMINISTRATĪVĀS KAPACITĀTES STIPRINĀŠANA UN INFORMATĪVIE PASĀKUMI			
Pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tā avoti
1. pasākums: Elektromobilitātes vadības un koordinācijas institūcijas (EVKI) izveide	01.09.2014.	Satiksmes ministrija (SM)	Elektromobilitātes vadības un koordinācijas institūcijas (EVKI) izveide	2014. nav nepieciešams, turpmāk – valsts budžets ²⁸
2. pasākums: Starpvalstu sadarbība, sadarbības memorandu slēgšana, t. sk., attiecībā uz infrastruktūras tehnisko un politiku harmonizāciju un informācijas apmaiņu par elektromobilitātes attīstību.	31.12.2016.	SM, EVKI	Harmonizēta tehniskā un tiesiskā elektromobilitātes attīstība ar Eiropas valstīm	Valsts budžets, EVKI budžeta ietvaros
3. pasākums: atbalsts Latvijas (EVKI) dalībai starpvalstu organizācijās un projektos	01.06.2015.	SM, EVKI	Latvija piedalās svarīgākajās starpvalstu organizācijās un projektos: IEA-HEV, Green eMotion u.c.	85 tūkstoši EUR Valsts budžets
4.pasākums Atbalsts pašvaldībām elektromobilitātes ieviešanas rīcības plānu izstrādei, būvniecības saistošo noteikumu izstrādei un elektromobilitātes iekļaušanai pašvaldību attīstības programmās.	01.03.2016.	SM, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), EVKI	Izstrādāti metodiskie noteikumi un saistošie noteikumi 10 lielākajās Latvijas pašvaldībās	EVKI budžeta ietvaros, 14 tūkstoši EUR Valsts budžets
5.pasākums: Informācijas pieejamības nodrošināšana, e-mobilitātes mājaslapas izveide	01.01.2015.	SM, EVKI	Izstrādāta un uzturēta oficiālā Latvijas elektromobilitātes mājaslapa	20 tūkstoši EUR Valsts budžets
6. pasākums: Elektromobilitātes veicinošu pasākumu organizēšana sadarbībā ar nozares asociācijām	01.01.2015.	SM, EVKI	Veikti 12 elektromobilitāti veicinoši pasākumi	142 tūkstoši EUR Horizon 2020, Interreg u.c. starptautisko sadarbības projektu ietvaros, Valsts budžets, 28 tūkstoši EUR privātais līdzfinansējums

²⁸ 2014. gadā nav nepieciešams valsts finansējums, EVKI tiek izveidots CSDD ietvaros. Turpmākai tās uzturēšanai būs nepieciešami valsts budžeta līdzekļi, kurus Satiksmes ministrija pieprasīs noteiktajā kārtībā kā jauno politikas iniciatīvu.

7. Pasākums: Elektrotransportlīdzekļu drošības pasākumi glābšanas dienestiem	01.12.2015	SM, IEM	Izstrādātas instrukcijas glābšanas dienestiem ETL drošības ievērošanai.	14 tūkstoši EUR, Valsts budžets, Horizon 2020, Interreg u.c. starptautisko sadarbības projektu ietvaros,
3. ETL UZLĀDES INFRASTRUKTŪRAS IZVEIDE				
RĪCĪBAS VIRZIENS MĒRĶA SASNIEGŠANAI				
Pasākumi izvīrztā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tāavoti
1. pasākums: Nacionālā ETL uzlādes tīkla izveide	31.12.2020.	SM, EVKI	Izveidots nacionālais ETL uzlādes tīkls, 235 uzlādes punkti visā Latvijā	6.0 miljoni EUR ES fondi (ERAF 2014- 2020), 1.04 miljoni EUR valsts budžets
2 pasākums: Tīkla vadības operatoru centra programmatūras izstrāde	31.12.2016.	SM, EVKI	Izstrādāta klīringa centra programmatūra, izstrādāta operatoru centra programmatūra	1.19 miljoni EUR ES fondi (ERAF 2014-2020), 0.21 miljoni EUR valsts budžets
3. pasākums: Projektu konkurss ar pašvaldībām lokālo uzlādes tīklu izbūvei pašvaldības ielās ²⁹	Atkarībā no katras pašvaldības noteiktajiem plāniem un prioritātēm	SM, EVKI, VARAM	Izveidoti 28 uzlādes punkti pašvaldības ielu malās	284 tūkstoši EUR, valsts budžets (KPFĪ atklātu projektu konkursu ietvaros) ³⁰ , 71 tūkstotis EUR pašvaldību budžets
4. pasākums: Projektu konkurss ar uzņēmumiem uzlādes tīklu izbūvei uzņēmumu teritorijās ²⁹	Atkarībā no katras pašvaldības noteiktajiem plāniem un prioritātēm	SM, EVKI, VARAM	Izveidoti 28 uzlādes punkti pašvaldības sadarbībā ar komersantiem	284 tūkstoši EUR valsts budžets (KPFĪ atklātu projektu konkursu ietvaros) ³¹ , 71 tūkstotis EUR pašvaldību budžets
5. pasākums: Projektu konkurss ar uzņēmumiem privāto uzlādes tīklu izbūvei uzņēmumu teritorijās ²⁹	Sagatavota līdz 01.12.2015.	SM, EVKI, VARAM	Izveidoti 500 uzlādes punkti uzņēmumos	284 tūkstoši EUR valsts budžets (KPFĪ atklātu projektu konkursu ietvaros) ³² , 284 tūkstoši EUR privātais līdzfinansējums

²⁹ Plānotais pasākums KPFĪ ietvaros ir indikatīvs

³⁰ Finansējuma apjoms ir indikatīvs.

³¹ Finansējuma apjoms ir indikatīvs.

³² Finansējuma apjoms ir indikatīvs.

6. pasākums: Individuālo uzlādes punktu izbūve iegādājoties elektrotransportlīdzekli.	Sagatavota līdz 01.12.2015.	SM, EVKI,	Izveidoti 730 individuālie uzlādes punkti	426 tūkstoši EUR, valsts budžets, 142 tūkstoši EUR privātais līdzfinansējums
7. pasākums: atbalsts ETL daudzdzīvokļu namos	31.12.2016.	SM, FM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
8. pasākums: Infrastruktūras lietotāju diennakts palīdzības telefons	31.12.2016.	SM, EVKI	Izveidots ETL uzlādes infrastruktūras lietotāju diennakts palīdzības telefons	71 tūkstotis EUR Valsts budžets (EVKI)
9. pasākums: Uzlādes infrastruktūras obligāta iekļaušana automobiļu stāvvietās	01.09.2016.	SM, VARAM, EM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
10. pasākums: Uzlādes infrastruktūras obligāta iekļaušana publiskajās ēkās.	01.09.2016.	SM, VARAM, EM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
11. pasākums: Uzlādes infrastruktūras obligāta iekļaušana jaunos celtniecības projektos, kuru vērtība pārsniedz noteiktus kritērijus	01.09.2016.	SM, VARAM, EM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
12. pasākums: Uzlādes staciju un staciju operatoru sertificēšana atbilstības nodrošināšanai	01.09.2015.	SM, EM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
RĪCĪBAS VIRZIENS MĒRĶA SASNIEGŠANAI	4. ETL IEGĀDES STIMULĒŠANA			
Pasākumi izvīrētā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņi	Atbildīgā institūcija un iesaistītās institūcijas	Tiešie darbības rezultāti	Paredzētais finansējums un tāavoti
1. pasākums: Elektrotransportlīdzekļu iegādes atklāts projektu konkurss: atbalsts pašvaldību iestādēm un komercsabiedrībām ETL iegādei sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai ²⁹	01.07.2015.	SM, VARAM, EVKI	Sagatavotas nepieciešamās programmas	Valsts budžets (KPMF atklātu projektu konkursu ietvaros), pašvaldību budžets, atbilstoši iespējām
2. pasākums: Elektrotransportlīdzekļu iegādes atklāts projektu konkurss: valsts un pašvaldību iestādes ²⁹	01.09.2015.	SM, VARAM, EVKI	Sagatavotas nepieciešamās programmas	Valsts budžets (KPMF atklātu projektu konkursu ietvaros), pašvaldību budžets, atbilstoši iespējām
3. pasākums: Atbalsts TEP izstrādei elektromobilitātes ieviešanai uzņēmumos	01.06.2015.	SM	Sniegts atbalsts 40 uzņēmumiem TEP izstrādei	EUR 71 tūkstotis, valsts budžets, 71 tūkstotis EUR privātais līdzfinansējums

4.pasākums: Nodokļa atlaides (dabas resursa nodoklis) iegādājoties elektrotransportlīdzekļi	01.07.2016.	SM, FM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
5.pasākums: Nodokļa (uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis) samazināšana vai atcelšana uzņēmuma ETL	01.07.2016.	SM, FM, EVKI	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
6.pasākums: Nodokļu palielinājums piesārņojošiem transportlīdzekļiem	01.09.2016.	SM, FM, EVKI	Veikts izvērtējums, sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
7.pasākums: ETL lietošana publiskā transporta joslās un (nākotnē, ja tādas būs) daudzbraucēju joslās	01.06.2016.	SM	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
8. pasākums: Elektrotransportlīdzekļu bezmaksas stāvēšana publiskajās (pašvaldībām piederošajās) stāvvietās ielas malās	01.01.2016.	SM, EVKI, Pašvaldības	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
9. pasākums: Elektrotransportlīdzekļu bezmaksas lietošanas tiesības maksas zonās	01.01.2016.	SM, EVKI, Pašvaldības	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
10.pasākums: Elektrotransportlīdzekļu ekskluzīvas lietošanas tiesības pilsētu "tīrajās" zonās	Pēc aktualitātes atkarīgs no minēto zonu ieviešanas	SM, EVKI, Pašvaldības	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
11.pasākums: Nepieciešamās ETL lietošanai regulējošās likumdošanas izstrāde	01.12.2015.	SM	Sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Nav nepieciešams
12.pasākums: Atbalsts elektrotransportlīdzekļu iegādei fiziskām un juridiskām personām ²⁹	31.12.2016.	SM, VARAM, EVKI	Veikts izvērtējums, sagatavoti nepieciešamie likumdošanas akti	Valsts budžets atbilstoši iespējām un nepieciešamībai, privātais līdzfinansējums